

Når lyset falder ind

Anna Ancher var enormt optaget af at skildre, hvordan solens stråler falder ind i et rum. Det blev et af hendes nøglemotiver.

I denne opgave lader vi os inspirere af kunstnerens fascination af sollys. Eleverne skal eksperimentere med trykteknikken cyanotypi, og herved få et større kendskab til hvordan man kan "fremkalde billeder" ved hjælp af sollys og lysfølsom emulsion. Eleverne skal tage udgangspunkt i værket "Kunstnerens mor Ane Hedvig Brøndum i den røde stue" af Anna Ancher og fortolke en detalje i værket gennem cyanotypi.

Automatdigt

🕒 15 minutter

Vi anbefaler, at I åbner samtalen om værket op med værknærøvelsen: "Automatdigt", og lader eleverne sætte ord på deres umiddelbare oplevelse af værket. Lad klassen læse digtene op og efterfølgende begrunde deres ordvalg i værket. Hvad fik dem til at tænke på netop det ord? Var det farverne i værket, som gav den særlige stemning? Er det personens kropssprog, der vækker en særlig følelse frem? Eller en genstand i værket der fik dem til at tænke på et særligt minde eller en situation?

Disse ord skal eleverne arbejde videre med og bruge som afsæt i fortolkningsarbejdet.

ISKAL BRUGE

- Værket
- Et stykke papir inddelt i 3 sektioner
- Blyant

Fortolkning

🕒 1 lektion

Eleverne får hver især tildelt et automatdigt fra tidligere opgave og genbesøger de tre ord. Eleverne skal nu visualisere et af ordene og give det en form – enten helt konkret eller abstrakt. På et stykke papir laver eleverne en brainstorm af det valgte ord med hurtige skitser og stikord (se eksempler under bilag).

Du har på forhånd forberedt en kasse med diverse materialer og genstande, som eleverne kan bruge. Eleverne afprøver forskellige opsætninger af materialer og genstande på et stykke A4 ark, der understøtter deres fortolkning af ordet. Den opstilling som de er glædest for, skal de huske til den næste delopgave, hvor I skal arbejde med cyanotypi. Her kan I med fordel tegne omridset af genstandene eller affotografere opstillingen.

I SKAL BRUGE

- Automatdigt
- Print af arbejdsark
- Papir
- Blyant
- Materialekasse med forskellige naturmaterialer, små genstande eller udklip på transparent papir.

Cyanotypi

🕒 Ikke oplyst

Følg trin-for-trin guide til hvordan du forbereder papiret til cyanotypi og laver tryk med forskellige genstande.

VIGTIGT!

Den emulsion der bruges til cyanotypi er lysfølsom overfor UV-lys, som bla. findes i sollys. Sørg derfor for at være i et rum uden sollys – det er fint nok med lidt tændt lys fra en lampe, når du blander emulsionen og klargør papiret. Når papiret er tørt, skal du lægge det i en konvolut. På den måde bliver papiret ikke eksponeret for sollys, inden det skal tages i brug.

Emulsionen er ikke giftig, men vær opmærksom på at den kan irritere hud og øjne. Børn bør ikke håndtere emulsionen på egen hånd.

Fremkaldelse

Motivet fremkaldes i dagslyset, enten udenfor eller i vindueskarmen. Belysningstiden varierer alt efter lyset. Jo mere lys, jo mindre belysningstid.

Tjek UV-indeks på telefonen. Er den høj på en varm sommerdag (fx UV-indeks 5) tager det omkring 2 min for cyanotypien at blive belyst. Er vejret gråt på en vinterdag med lav UV-indeks på 0 eller 1, kan det tage mindst en time at fremkalde motivet.

Under belysningen skifter emulsionen farve fra gullig til grålig mørkegrøn. Den blå farve træder først frem, når papiret til sidst skylles i vand.

I SKAL BRUGE

- Emulsion/kemikalier. Følg anvisningen til blandingsforholdet fra jeres cyanotypi kit (se trin-for-trin guide under bilag)
- Vand
- Medie der skal overføres print til (fx akvarelpapir)

BILAG

- Trin-for-trin vejledning.pdf

- Svamp til påføring af emulsionen
- Skål til at blande i
- Rørepind til at blande med
- Handsker
- EVT. Glasplade til at lægge over printet mens det eksponeres for lys
- Badekar der passer til at papiret
- Konvolutter
- Skitsebræt/hårdt underlag
- Diverse materialer til aftryk (se eksempler under bilag)

Om SMK Connect

SMK Connect gør den kunstneriske kulturarv levende og anvendelig for landets elever. Det sker via modulopbyggede, nøje tilrettelagte undervisningsforløb, der kan bruges direkte i underviserens planlægning.